

بسم تعالی

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۲۰

شماره: ۸۴۸۴

پیوست

این نامه ارزشیابی مدارک تحصیلی دانشگاه‌های خارج از کشور

مقدمه:

در اجرای ردیف ۴ از بند ج ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب مجلس شورای اسلامی و به منظور بررسی مدارک تحصیلی دانشگاه‌های خارج از کشور و ارزشیابی مدارک تحصیلی مربوط، این آیین‌نامه تنظیم و پس از تصویب به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱ - تعاریف:

- ۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۲- سازمان: سازمان امور دانشجویان.
- ۳- اداره کل: اداره کل امور دانش‌آموختگان سازمان امور دانشجویان.
- ۴- موسسه/موسسات: هر یک/ همه دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی خارج از کشور.
- ۵- مدرک تحصیلی: مدرک صادره از موسسه/موسسات است که در ارتباط یا رشته‌های تحصیلی وزارت مشوع بوده و از طرف موسسه/موسسات به دانش‌آموختگان مربوط اعطا می‌شود.
- ۶- دانش‌آموختگان: کسانی که در یکی از موسسات، تحصیل کرده و موفق به دریافت مدرک تحصیلی شده‌اند.
- ۷- دانشگاه/دانشگاه‌ها: منظور دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و پژوهشی داخل کشور می‌باشند که تحت نظر وزارت به فعالیت مشغول می‌باشند.
- ۸- ارزشیابی: تعیین و تطبیق ارزش علمی مدارک تحصیلی صادره در خارج از کشور، هم‌تراز با یکی از مقاطع تحصیلی رسمی در آموزش عالی داخل کشور.
- ۹- اعتبارسنجی: تعیین اعتبار علمی موسسه/موسسات براساس مقررات وزارت متنوع و موازین این آیین‌نامه.
- ۱۰- شورای ارزشیابی: شورای تعیین ضابطه‌های لازم در مورد ارزشیابی و اعتبارسنجی مدارک تحصیلی صادره از خارج از کشور.
- ۱۱- طول دوره تحصیل و اقامت: مدت زمان رسمی دوره‌های آموزش عالی هر موسسه به استناد تقویم آموزشی رسمی مربوط بررسی و مطابق با جدول ذیل هم‌تراز می‌شود و همچنین حداقل مدت زمان اقامت الزامی دانشجویی دانش‌آموختگان در کشور محل تحصیل برای تطبیق با انواع تحصیلات حضوری و نیمه‌حضوری، به استناد اسناد رسمی قابل قبول ارائه شده به اداره کل به شرح همان جدول تعیین می‌شود. طول دوره‌های

مستقل

نشانی:
تهران - شهرک غدیر
میدان صنعت - جنبان
چوربین - خیابان هرمزان
نیش خیابان پروازان جنوبی
کد پستی: ۲۳۸۹۱ ۴۴۴۴
شماره تلفن: ۱۳۰ ۸۸۵۷۵۷۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳ ۱۲۴۴۲
شماره دورنگار: ۸۸۵۷۵۷۲۱

بسمه تعالی

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۱/۲۰

شماره: ۴/۸۴۲۷۵

پیوست

تحصیلی و حداقل مدت (ماه) اقامت دانشجویی برای انواع تحصیلات حضوری و نیمه حضوری به شرح ذیل می باشد:

دوره تحصیلی	طول دوره تحصیلی	حداقل مدت اقامت دانشجویی لازم برای تحصیلات حضوری	حداقل مدت اقامت دانشجویی لازم برای تحصیلات نیمه حضوری
کاردانی	۲۴	۱۶	
کارشناسی سه سازه	۳۶	۲۴	
کارشناسی چهار سازه	۴۸	۳۲	
کارشناسی ارشد ناپیوسته	۲۴	۱۶	
کارشناسی ارشد پیوسته	۶۰	۴۰	
دکترای سه سازه	۳۶	۲۴	۱۸
دکتری چهار سازه	۴۸	۳۲	۲۴

۱۲- کمیسیون های ارزشیابی مدارک: کمیسیون های تخصصی در رشته های مختلف که هر یک از مدارک تحصیلی و مدارک مرتبط دانش آموزان را وفق مقررات قانونی مرتبط، طبق این آیین نامه و مصوبات شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی مورد بررسی و ارزشیابی قرار می دهند.

۱۳- ارزشنامه: مدرکی است که براساس مفاد این آیین نامه و به تصویب هر یک از کمیسیون های ارزشیابی مدارک، به عنوان همطراز تحصیلی در موسسه/ موسسات توسط اداره کل صادر و به امضای رئیس سازمان می رسد.

۱۴- شیوه آموزشی: تحمیل دانش آموخته براساس مفاد این آیین نامه، حضوری، نیمه حضوری و یا غیرحضوری تعیین می شود، حتی اگر متقاضی در موسسه ذی ربط به عنوان حضوری ثبت نام و یا مدرک تحصیلی حضوری صادر شده باشد.

ماده ۲- ترکیب اعضای شورا و کمیسیون های ارزشیابی:

الف- ترکیب اعضای شورای ارزشیابی

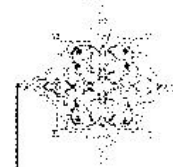
- ۱- رئیس سازمان (رئیس شورا)؛
- ۲- مدیرکل امور دانش آموزان (مدیر شورا)؛
- ۳- معاون آموزشی وزارت یا نماینده تام الاختیار؛
- ۴- معاون پژوهشی وزارت یا نماینده تام الاختیار؛
- ۵- رئیس مرکز نظارت و ارزشیابی آموزش عالی.
- ۶- پانزده تن از شخصیت های علمی- فرهنگی و آشنا به نظام های مختلف آموزشی و پژوهشی که با پیشنهاد رئیس شورا و با تایید و حکم وزیر برای مدت دو سال انتخاب می شوند.

نشانی:
تهران، تهرکادس
میدان صنعت خدیجه
خوردیز، خیابان درمزان
پنشن خیابان بیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۸۱
شماره تلفن: ۸۸۵۷۵۷۰۰۰۱۲
مسدود پستی:
تهران ۱۴۶۶۵-۱۵۶۳
شماره مورسنگار: ۸۸۵۷۵۷۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۲۰
شماره: ۴,۸۴۲۷۵
پوسته:

ب- ترکیب اعضای کمیسیون‌ها:

- ۱- حسب تشخیص و تصویب شورای ارزشیابی کمیسیون‌های تخصصی به تعداد مورد نیاز تشکیل می‌شود و هر کمیسیون، متشکل از حداقل پنج تن از اعضای هیات علمی برجسته دانشگاه‌ها به پیشنهاد اداره کل و حکم رئیس سازمان انتخاب می‌گردند.
- ۲- یک تن از اعضای مذکور باید حداقل در مرتبه دانشجویی باشند.
- ۳- تصمیمات کمیسیون با موافقت حداقل سه تن از اعضا معتبر خواهد بود.

ماده ۳- اعتبارسنجی موسسه:

- ۱- هر یک از موسسات و شعب آنان در کشورهای مختلف، براساس ویژگی‌های عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری، اداری- مالی و رفاهی، بررسی و با تصویب شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی، به یکی از گروه‌های زیر سطح‌بندی می‌شوند و به نحو مقتضی از طریق اداره کل اطلاع رسانی می‌گردد.
  - گروه الف- موسسات ممتاز؛
  - گروه ب- موسسات خوب؛
  - گروه ج- موسسات متوسط؛
  - گروه د- موسسات ضعیف؛
  - گروه ه- موسسات غیر قابل قبول.
- ۲- جهت اعتبارسنجی دانشگاه‌های خارجی عنداللزوم حضور راینان علمی یا اخذ نظریه مکتوب آنان در بررسی و تصویب ضروری است.
- ۳- اعتبارسنجی موسسات خارجی هر ۵ سال یکبار انجام می‌شود.
- ۴- در مواردی که اعتبار موسسه‌ای تنزل یافته است، موضوع در شورای ارزشیابی مطرح و اعتبار موسسه مورد بررسی و ارزیابی مجدد قرار می‌گیرد.

ماده ۴- شرایط عمومی ارزشیابی:

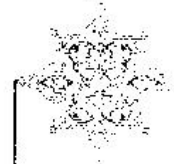
- ۱- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی، علاوه بر رعایت قوانین و مقررات آموزش عالی کشور و مفاد این آیین‌نامه، ضوابط و مقررات عمومی و ضوابط خاص آموزشی هر کشور که به پیشنهاد اداره کل و تصویب شورای ارزشیابی می‌رسد الزامی است. به همین منظور مقررات مرتبط جهت اطلاع رسانی در سایت اداره کل درج می‌شود.
- ۲- مدارک تحصیلی در دوره‌های حضوری برای کلیه مقاطع تحصیلی و نیمه‌حضوری صرفاً در مقطع دکتری با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان‌پذیر است.
- ۳- مدارک تحصیلی کلیه مقاطع غیرحضوری صادره توسط دانشگاه‌های خارج از کشور به هیچ عنوان قابل بررسی و ارزشیابی نیست.
- ۴- مدارک تحصیلی موسسات غیرقابل قبول، به هیچ عنوان قابل بررسی و ارزشیابی نیست.

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت خبایان
خوردیز خیابان هومزاد
نمایش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۴۸۹۱۰ - ۱۲۶۶۶
شماره تلفن: ۸۸۵۷۵۷۰۰۰۴
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳ - ۱۴۰۶۵
شماره دورنگار: ۸۸۵۷۵۷۳۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

وزارت

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۲۰

شماره:

۴/۸۴۶۷۵

پیوسته:

ارزشیابی مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد

- ۱- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از **موسسات ممتاز و خوب**، داشتن مدرک کارشناسی معتبر از دانشگاه‌های داخل یا موسسات گروه‌های ممتاز یا خوب لازم است.
- ۲- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از **موسسات متوسط**، علاوه بر داشتن مدرک کارشناسی معتبر از دانشگاه‌های داخل یا موسسات گروه‌های ممتاز یا خوب، لازم است:
  - الف- رشته تحصیلی کارشناسی ارشد با رشته تحصیلی مقطع کارشناسی هماهنگ باشد.
  - ب- معدل کل مدرک کارشناسی، حداقل ۱۴ یا معادل آن باشد.
  - ج- در صورت نداشتن هر یک از شروط "الف" یا "ب" به شرط بررسی کیفی و احراز توانمندی‌های علمی، پژوهشی و حرفه‌ای متقاضی از طریق اخذ آزمون، مصاحبه علمی، ارائه مقاله علمی - پژوهشی (حسب مورد) یک یا همه آنها، به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.

ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری

- ۱- ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از **موسسات ممتاز**، منوط به داشتن مدرک کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل و یا موسسات گروه‌های ممتاز یا خوب، می باشد.
- ۲- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از **موسسات خوب**، شرایط ذیل لازم است:
  - الف- داشتن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل و یا موسسات گروه‌های ممتاز یا خوب.
  - ب- داشتن رساله کیفی به تشخیص متخصصین منتخب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.
  - ۳- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از **موسسات متوسط**، شرایط ذیل لازم است:
    - الف- داشتن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل یا موسسات گروه‌های ممتاز یا خوب.
    - ب- معدل کارشناسی ارشد باید حداقل ۱۵ به بالا باشد.
    - ج- ارتباط مستقیم رشته تحصیلی دکتری با رشته تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد.
    - د- داشتن رساله کیفی به تشخیص صاحب‌نظران متخصص منتخب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.
    - ه- چاپ حداقل ۲ مقاله علمی - پژوهشی مستخرج از رساله.

ماده ۶- ارزشیابی اختصاصی مدارک تحصیلی نیمه‌حضوری در مقطع دکتری:

- ۱- مدارک تحصیلی مربوط به دوره‌های نیمه‌حضوری صرفاً در مقطع دکتری برای **موسسات ممتاز و خوب** ارزشیابی می‌شود.
- ۲- شرایط لازم برای ارزشیابی مدارک تحصیلی دوره‌های نیمه‌حضوری در مقطع دکتری برای **موسسات ممتاز و خوب** همان شرایط لازم برای ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری حضوری صادره از **موسسات متوسط** می‌باشد.
- ۳- مدارک تحصیلی ناشی از تحصیلات نیمه‌حضوری موسسات متوسط و ضعیف، غیرقابل ارزشیابی می‌باشند.

تمت

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت خجانهان

خوردیز خیابان هرمزان

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۴۸۹۱ ۱۳۰۰۶

شماره تلفن: ۸۸۵۷۵۷۰۰

هستدوق پستی:

نیران ۱۳۱۳ ۱۴۶۱۵

شماره دورنگار: ۸۸۵۷۵۷۳۴

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۰

شماره:

۴/۸۴۲۷۵

پیوست:

۴- بررسی و ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری کسانی که از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، شروع به تحصیل در دوره‌های نیمه‌حضوری نمایند، منوط است به:

الف- تحصیل متحصراً در دانشگاه‌های ممتاز و خوب و در رشته‌های مرتبط با تحصیلات قبلی انجام شده باشد

ب- داشتن استاد راهنمای دوم داخلی، از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های داخل که مجاز به داشتن دانشجوی دکتری می‌باشند و مبتنی بر اخذ موافقت رسمی از معاونت آموزشی دانشگاه و پرداخت هزینه‌های مربوط به تشخیص دانشگاه.

ماده ۷- سایر مقررات:

- ۱- کلیه مقالات علمی- پژوهشی موضوع این آیین‌نامه باید واجد شرایط زیر باشند:
  - الف- دانش‌آموخته مولف اصلی آنها باشد.
  - ب- موضوع و محتوای آنها، هماهنگ با پایان‌نامه تحصیلی یا رساله دکتری باشد.
  - ج- به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط ارزشیابی مدارک، در نشریات علمی- پژوهشی دارای نمایه بین‌المللی معتبر منتشر شده باشد.
  - ۲- انتخاب پایان‌نامه یا رساله در ارتباط با نیازهای داخل کشور، منوط به داشتن یک استاد راهنمای دوم از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها می‌باشد.
  - ۳- مدارک تحصیلی مقطع دکتری که بدون گذراندن دوره کارشناسی‌ارشد و پس از اتمام دوره کارشناسی اخذ شده باشد، قابل بررسی و ارزشیابی نمی‌باشد.
  - ۴- مدرک تحصیلی دکتری کسانی که دارای مدرک کارشناسی با درجه ممتاز باشند، در صورتی که به علت ممتاز بودن به صورت مستقیم و بدون گذراندن دوره کارشناسی‌ارشد، به دوره دکتری موسسات ممتاز و خوب وارد شده باشند، مشروط به بررسی و تایید کیفیت رساله و ارزشیابی توانمندی‌های علمی و پژوهشی متقاضی از طریق انجام مصاحبه تخصصی و یا درخواست مقاله و رعایت کلیه ضوابط و مقررات توسط کمیسیون ذی‌ربط، به ماخذ دکتری قابل بررسی و ارزشیابی است.
  - ۵- در هنگام ارزشیابی همزمان مدارک تحصیلی دو مقطع متوالی تحصیلی، چنانچه مدرک تحصیلی مقطع قبلی از موسسه‌ای اخذ شده باشد، که آن موسسه از نظر وزارت معتبر نباشد، اما مدرک تحصیلی مقطع بالاتر، از موسسه معتبر گروه‌های ممتاز و خوب باشد، مدرک تحصیلی مقطع بالاتر به ترتیب با ضوابط مربوط به موسسات متوسط و ضعیف ارزشیابی خواهد شد. در صورتی که مدرک تحصیلی مقطع بالاتر از موسسه معتبر گروه‌های متوسط و ضعیف باشد، مدرک مقطع مورد نظر غیرقابل ارزشیابی است.
  - ۶- مدارک تحصیلی مربوط به رشته‌های تحصیلی هنری، صنعتی و مانند آنها که علاوه بر دروس نظری، مهارت‌های حرفه‌ای، خاصی نیز از سوی موسسه محل تحصیل به دانشجویان ارائه می‌شود، مشروط به اعتبار موسسه، براساس ضوابطی که به تصویب شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی خواهد رسید می‌باشد و در ارزشنامه صادره در کنار ذکر مقطع تحصیلی، کلمه "حرفه‌ای" نیز درج می‌شود.

۷- مدارک دوره (Doctor of Business Administration) DBA، چنانچه متضمن تهیه و دفاع از رساله بوده باشد، به ماخذ دکتری و در غیر این صورت با ارائه حداقل یک مقاله علمی- پژوهشی به ماخذ دکتری با رعایت مفاد مواد (۵) و (۶) و بند (۱) این ماده قابل بررسی و ارزشیابی است.

۸- بررسی و ارزشیابی مدارک مقطع دکتری رشته‌های مربوط به زبان و ادبیات خارجی که بنا به ضوابط خاص ارزشیابی مدارک کشورهای مربوط نیازمند انتشار مقاله در نشریات دارای نمایه بین‌المللی است، می‌تواند در قبال ارائه مقالات چاپ شده در نشریات علمی- پژوهشی معتبر در کشورهای مربوط (کشورهای عربی، روسیه و ...) به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط مورد بررسی و ارزشیابی قرار گیرد.

ماده ۸- رسیدگی به درخواست ارزشیابی (فرایند ارزشیابی):

- ۱- مدارک تحصیلی دانش‌آموختگان پس از وصول به اداره کل، به لحاظ تطبیق با مدت اقامت دانشجویی برابر جدول فوق، مورد بررسی قرار می‌گیرد. تشکیل پرونده برای تعیین مراحل ارزشیابی صرفاً برای مدارک تحصیلی کامل امکان‌پذیر بوده و به مدارک ناقص هیچ ترتیب اثری داده نمی‌شود.
- ۲- اداره کل مکلف است در ظرف یک ماه از تاریخ دریافت مدارک دانش‌آموخته اقدام به تشکیل کمیسیون تخصصی ذی‌ربط نماید.
- ۳- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی، ارائه اصل و فتوکپی کلیه مستندات مورد اشاره در این آیین‌نامه با داشتن مهرهای معتبر مراکز صادرکننده الزامی است.
- ۴- کلیه مدارک تحصیلی اصلی ارایه شده باید به مهر و تایید نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور رسیده باشد.
- ۵- مهر و تایید نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور صرفاً از جهت رعایت تشریفات اداری بوده و هیچ حقی برای متقاضی برای قبول و تایید مدارک ایجاد نمی‌کند.
- ۶- پرداخت تمامی هزینه‌های مربوط به ارزشیابی مدارک تحصیلی بر عهده متقاضی می‌باشد.
- ۷- صدور اصل ارزشنامه، منوط به امضای تعهدنامه دانش‌آموخته، مبنی بر اعلام موافقت کتبی با رای صادره کمیسیون‌های ارزشیابی مدارک و نیز پرداخت وجه تمبر الصاقی و سایر هزینه‌های مربوط در صورت نیاز خواهد بود.

ماده ۹- رسیدگی به اعتراض و تجدیدنظرخواهی:

- ۱- هرگونه درخواست اعتراض به نتایج ارزشیابی، صرفاً تا یک سال پس از صدور گواهی موقت قابل طرح و بررسی است. بدیهی است پس از صدور اصل ارزشنامه، هیچگونه اعتراضی قابل وصول و بررسی نخواهد بود.

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۲۰
شماره: ۴/۸۴۲۷۵
پیوست:

- ۲- اعضای هیات تجدیدنظر عبارتند از:
  - الف- رئیس سازمان،
  - ب- مدیرکل دانش‌آموختگان سازمان،
  - ج- نماینده معاون آموزشی وزارت،
  - د- مدیرکل حقوقی وزارت؛
  - ه- مدیرکل حقوقی سازمان.
- ۳- جلسه تجدیدنظر به نتیجه ارزشیابی حداقل با حضور ۴ نفر رسمیت یافته و تصمیمات آنها با اکثریت آراء معتبر است.
- ۴- در صورت موجه دانستن اعتراض، ارزشیابی مدارک تحصیلی متقاضی یکبار دیگر توسط کمیسیون تخصصی ذی‌ربط مورد بررسی و ارزشیابی قرار می‌گیرد.

ماده ۱۰- رفع ابهام حقوقی و تفسیر آیین‌نامه:

در صورت اختلاف در چگونگی اجرا یا در موارد سکوت آیین‌نامه، موضوع توسط کمیته‌ای مرکب از اشخاص ذیل بررسی و اعلام‌نظر می‌گردد.

- ۱- رئیس سازمان،
- ۲- معاون حقوقی و امور مجلس وزارت،
- ۳- مدیرکل امور دانش‌آموختگان،
- ۴- مدیرکل حقوقی وزارت،
- ۵- مدیرکل حقوقی سازمان.

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه و ۱۰ ماده در تاریخ ۹۲/۱/۲۰ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و کلیه مصوبات قبلی ملغی‌الاثرب می‌گردد.

با آرزوی توفیقات الهی

کامران دانشجو

نشانی:
تهران - شهرک قدس
میدان صنعت - خنایار
خوردین - خیابان هرمزان
نیش حیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۶۳۹۹۱ - ۱۳۶۶۶
شماره تلفن: ۸۸۵۷۵۱۱۱
مسئود پستی:
تهران ۱۵۱۲ - ۱۳۶۶۵
شماره دورنگار: ۸۸۵۷۵۷۳۳

